

NE:BO:DAJ

Azyl, 2012, 47:48

Hudební aktivity všestranného slovenského muzikanta a muzikologa Jula Fujaka neznají hranic. Jenom v roce 2012 pokřtil retrospektivní album veselé bigbítově-avantgardní kapely Teória Odrazu, která působila na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století, koncertní nahrávku společného projektu s Mikolášem Chadimou Xafoo a na začátku prosince se objevilo eponymní CD jeho nové formace Ne:bo:daj, která se veřejnosti představila poprvé v květnu 2011. Tu spolu s ním tvoří etnomuzikoložka, zpěvačka a houslistka Jana Ambrózová a další multižánrový hudebník, hráč na italský bajan (což je specifická verze ruského akordeonu) Andrej Pleštinský.

Celý opus do značné míry recykluje nejrůznější skladby a kompozice, které se už v Julově diskografii v nejrůznějších kontextech objevily, zde mají však natolik odlišné verze, že jsou vlastně svébytnými originály. Například skladba Anjelské poriadky z repertoáru Teórie Odrazu má úplně jinou atmosféru a dostává zcela odlišný rozměr. Julo je ovšem schopen jako partituru využít i omšelý plakát k dávné disco party, který má sice v podstatě nulovou vypovídací hodnotu, ale tady je revitalizován do bezčasové nesmrtnosti ve skladbě You Can't Play... Jindy mu zase slouží jako inspirace obraz Dezidera Tótha s motivem dominových kostek na notové osnově v krátké hříčce Domino samba a auto či Intermission 6 Mortona Feldmana přetvoří ve Školskou prestávku. Skladbu Woody Alien hrával v Kalifornii s EAR Unit a objevila se i na CD proměnlivého seskupení tEóRia OtraSu Bábkový režim zvuku v rámci suitu Animácia Ticha a zde má podobu rádio veržn. Kapitoulou samou pro sebe jsou pak lidové písně Ko zmo išli z Jágra popisující mord v Kokavě nad Rimavicou či balada ze Zolné Ej, husáři.

Je to vskutku eklektický počín, kde však všechno do sebe dokonale zapadá jako hodinková kolečka včetně lyrických pasáží a humorných momentů. Celé dílo vrcholí čtyřdílnou suitou Con(v)er – Over – Diver – Ver s hostujícím kytaristou Ondrejem Veselým, kde se dostáváme do hmyzího i sonického mikrokosmu a vypovídá mimo jiné o tom, že když „umíš improvizovat, umíš přežít“. Za zmínku ještě stojí, že Ne:bo:daj oprášili v současnosti projekt Nosferatu s projekcí slavného německého filmu F.W. Murnaua, který před časem předvedl Julo Fujak s tehdejší tEóRiou OtraSu v Praze také na festivalu Alternativa.

Petr Slabý, UNI 1/2013 Praha